

Teelt in transitie

10

CZAV INVESTEERT
IN JONGE ONDERNEMERS

18

GROENBEMESTERS:
WAT IS HET BELANG?

30

MEDEWERKER IN BEELD

CZAV MAGAZINE

JUNI 2023

IN DIT MAGAZINE

Teelt in transitie	3
Open Dag CZAV/Rusthoeve 2023	4
Stikstofbinding	6
Project Toekomstbonen krijgt positief vervolg	8
CZAV investeert in jonge ondernemers	10
Biodiversiteit in de boomgaard	12
De week van...	14
Forse veranderingen, ook voor jou	16
Groenbemesters	18
Ruwvoerteelt in transitie	20
Weerbare uien telen	22
Alles over het lidmaatschap	24
Af en toe een grote stap maken	26
Kennisuitwisseling over de tarweteelt	28
Medewerker in beeld	30
Bodemverbeteraars in de akkerbouw	32
CZAV in het kort	34

Teelt in transitie

Voorwoord

Het thema van deze editie is 'Teelt in transitie', maar eigenlijk kunnen we dat veel breder trekken: landbouw in transitie. Dat onderwerp roept veel vragen op: waarom, wie, wat en hoe? Vooral van onze leden, klanten en medewerkers krijgen we deze vragen. Zeker onder onze adviseurs leeft dit. Zij zijn degenen die samen met u op uw bedrijf de vragen over transitie proberen te begrijpen en om te zetten in daden, gesteund door ons kennisteam.

In perspectief

Dat valt allemaal nog niet mee. Landbouwkundig zijn er oplossingen, maar die worden niet allemaal erkend door ngo's, die de rechter om een oordeel vragen als het hun niet goed uitkomt. Veel onduidelijkheid en gebrek aan leiderschap, wat de basis vormde voor de ommezwaai bij de verkiezingen. Daarmee zijn nochtans de echte en veronderstelde problemen nog niet opgelost. Wel komen de problemen in een genuanceerder perspectief te staan en komt er hopelijk meer tijd om oplossingen te onderzoeken en te implementeren.

Linksom of rechtsom

Belangrijk voor u en ons is dat de markt waarin uw producten worden afgezet, verandert. Dat vraagt soortgelijke

aanpassingen en is hopelijk linksom of rechtsom goed voor uw rendement. Linksom als het gaat om waardering voor de ecosysteemdiensten en anders (lees: duurzaam, geteeld product). Rechtsom als prijzen stijgen omwille van leveringszekerheid. 'Anders geteeld' betekent in veel gevallen produceren met meer risico voor opbrengst en kwaliteit. Er wordt immers verwacht dat er met minder milieubelasting wordt geteeld, terwijl de kwaliteitseisen superhoog liggen en er te weinig grond is om extensief te telen.

Landbouwsystemen

De landbouw laat zich als sector ook niet onbetuigd met diverse plannen als het Actieplan Plantgezondheid, de Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw en Veehouderij. Uiteindelijk zal de markt via ketenpartijen bepalen hoever ze kan gaan met eisen en passende prijzen. We zien al jaren de verschillende certificaten en nu de verschillende teeltsystemen van gangbaar, regeneratief en biologisch. Als (fruit)teler en veehouder kiest u voor welke markt u produceert.

Mogelijke kansen

Goede voorbeelden van extra inspanningen en produceren voor een meerprijs kennen we in de aardappelen, peulvruchten en baktarwe. Met ons platform Plant Pulse dragen we actief

bij aan de mogelijke kansen die de eiwittransitie biedt. Met Nedertarwe nemen we succesvol deel aan een kwaliteitsketen van met Nederlands graan geproduceerd brood.

Als CZAV willen én kunnen we u in alle gevallen met ons ICM-model helpen uw gekozen doelen te behalen.

Ko Francke

Adjunct-directeur

Open Dag CZAV/Rusthoeve 2023

Charlotte van Sluijs-Poppe, secretaris-directeur bij Proefboerderij Rusthoeve en Bram de Visser, verkoopleider akkerbouw en coördinator van de Open Dag bij CZAV, beantwoorden drie vragen over de Open Dag CZAV/Rusthoeve.

Waarom is er gekozen voor het thema 'Teelt in transitie'?

Charlotte: "Akkerbouwers zijn gewend aan wisselende omstandigheden, ieder teeltseizoen is immers anders. Echter, de huidige ontwikkelingen in de landbouw gaan wel erg snel, en akkerbouwers hebben in de dagelijkse bedrijfsvoering te maken met nieuwe uitdagingen. Ook al teelt een teler al jarenlang dezelfde gewassen, toch zijn er afwegingen die nieuw zijn voor deze periode. Vandaar dit thema."

Bram: "Er vinden veel veranderingen plaats in het bouwplan, en ook in de teelten zelf. Denk aan eiwitgewassen zoals veldbonen en andere peulvruchten, maar ook innovaties binnen teelten: minder chemie, inzet van plantversterkers en stikstofbinders, inzet van mechanische onkruidbeheersing, robotisering en gebruik van slimme data. Kortom, de teeltaanpak verandert."

Welke nieuwe dingen kunnen bezoekers verwachten?

Charlotte: "Op de Open Dag is er volop belangstelling voor de nieuwe ontwikkelingen in de verschillende teelten zoals druppelirrigatie in uien en aardappelen. Natuurlijk is er ook aandacht voor de nieuwste technieken rondom mechanische onkruidbeheersing. Daarnaast is

er deze Open Dag weer de gelegenheid om een kijkje te nemen bij de teelten van de toekomst in de Biobased Innovation Garden en de mengteelten op het strokenteeltperceel."

Bram: "Wat zijn de beste strategieën voor een goed bodembeheer? Niet alleen de inzet van cameragestuurde schoffels, slimme robots en een spot-sprayer worden gedemonstreerd, maar ook het gebruik van slimme weer- en bodemvochtsensoren wordt uitgelegd. Bovendien is er aandacht voor nieuwe gewasbescherming en meststoffen, waaronder stikstofbinders."

Waarom is het de moeite waard om de Open Dag te bezoeken?

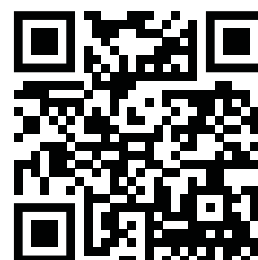
Charlotte: "We zijn als Proefboerderij Rusthoeve erg blij dat we iedereen een kijkje in onze keuken kunnen geven! We werken er hard aan om de rassen, middelen en technieken van onze klanten goed te laten zien, zodat iedereen dit kan gebruiken op het bedrijf thuis. Zoals altijd is er weer gelegenheid om bij te praten met iedereen die werkzaam is in de landbouw in Zuid-Nederland."

Bram: "Allereerst zie je hier nieuwe ontwikkelingen in de teelten, en kun je zelf de effecten en resultaten zien in de proef- en demovelden. Je wordt volledig bijgepraat door alle deelnemende bedrijven, en je kunt ook je licentie verlengen. Last but not least... bijpraten met je collega-telers en veehouders met een hapje en een drankje erbij natuurlijk!" ■

wil je alles weten over
de rondgangen tijdens
de open dag?

Alle informatie vind je op
www.czav.nl/opendag
of scan de QR-code

Stikstofbinding

in samenwerking met de natuur

Het is belangrijk om af en toe stil te staan bij de rol van stikstof in de landbouw. Zo kent stikstof zowel positieve als negatieve effecten. In de film 'Onder het maaiveld' werd de invloed van een overschot aan stikstof aangeduid en werd het negatieve effect op symbiotische schimmels die de plant van voedingsstoffen voorzien en zorgen voor de weerbaarheid van de plant, duidelijk.

Weerbare planten

Mycorrhiza-schimmels maken fosfaat en stikstof vrij in ruil voor suikers van de plant. Deze schimmels kunnen ook andere ziekten en plagen afweren, waardoor de plant weerbaarder wordt. Net als de mens zijn vele organismen van nature een beetje lui en kiezen ze voor de makkelijkste weg. Wanneer stikstof in overvloed aanwezig is, zal een plant niet hoeven investeren in een samenwerking met schimmels. Dit lijkt op korte termijn een slimme zet. Daarentegen wordt de plant gevoeliger voor ziekten en plagen. Ziekten en plagen zijn op dit moment nog redelijk eenvoudig te beheersen met gewasbeschermingsmiddelen. In de toekomst zullen deze middelen in mindere mate beschikbaar zijn en zullen we moeten werken aan een plant die weerbaarder is.

Geleidelijk aan

Planten hebben wel stikstof nodig, zeker voor de hoge producties die van onze akkers moeten komen. We zullen het aanbod aan stikstof beter moeten laten aansluiten op de vraag van de plant. Alternatieven waar stikstof geleidelijk aan vrijkomt, zullen de komende jaren steeds belangrijker worden. Alternatieve oplossingen om langzaam vrijkomende stikstof te geven, zijn stikstofbindende bacteriën. Stikstofbindende bacteriën zijn zeker niet nieuw en bestaan al heel lang. Intussen is de markt veranderd en is de kijk op kunstmest anders geworden, waardoor er meer kansen liggen voor stikstofbinders.

Specifieke aanpak

Twee producten met stikstofbinders waar we op dit moment ervaring mee opdoen, zijn BlueN en Vixeran. De komende jaren zullen er zeker meer producten op de markt komen, maar bovenstaande producten zijn nu al beschikbaar. We hebben altijd een chemische aanpak gehad in de landbouw, maar het wordt belangrijker om meer kennis van natuurlijke stikstofbinders te krijgen. Producten bevatten steeds vaker levende organismen, en vergen een specifiekere aanpak.

De symbiotische Mycorrhiza-schimmels voorzien de plant van voedingsstoffen en helpen bij het afweren van ziekten en plagen. Hierdoor verhogen zij de plantweerbaarheid.

Via de huidmondjes

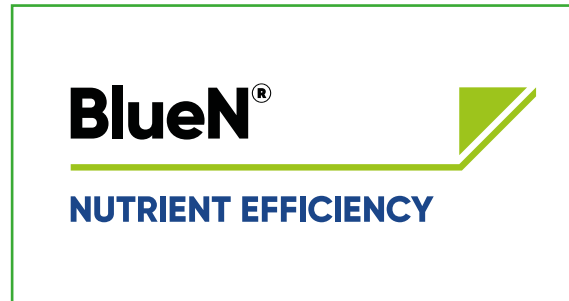
BlueN bevat de bacterie *Methylobacterium symbioticum* en het product is in staat om stikstof uit de lucht te binden. De bacteriën nestelen zich tussen de cellen en dringen de plant binnen via de huidmondjes. Na een week wordt de eerste stikstof gebonden en na 2-3 weken is de kolonisatie van de plant volledig. Net als bij de rhizobiumbacteriën bij vlinderbloemigen, werken de methylobacteriën pas wanneer er wat temperatuur is. BlueN kan het beste vanaf het voorjaar worden toegepast en werkt het beste wanneer het gewas nog in de ontwikkelingsfase is.

Vorstbestendig

Vixeran bevat de bacterie *Azotobacter salinestris*. Deze bacterie kan zowel stikstof uit de bodem als uit de lucht binden en op deze manier het gewas van extra stikstof voorzien. De azotobacterbacteriën zijn vorstbestendig en werken al bij een lagere temperatuur. Vandaar dat Vixeran al vroeg in het voorjaar toegepast kan worden.

Jullie ervaring

Zowel BlueN als Vixeran zouden 30-40 kg stikstof per hectare kunnen binden. Beide producten hebben het grootste effect wanneer de totale

BlueN is een product van Corteva Agriscience en is in staat om stikstof uit de lucht te binden.

Vixeran is een product van Syngenta en kan zowel stikstof uit de bodem als uit de lucht binden.

stikstofgift minder wordt. In onze proeven testen we de producten in verschillende gewassen en we zijn net als jullie benieuwd welke resultaten het dit jaar zal opleveren. Een aantal van jullie doet waarschijnlijk ook ervaring op met deze producten. We zijn benieuwd naar jullie ervaringen. ■

*Meer weten?
vraag ernaar bij
je adviseur!*

Project Toekomstbonen krijgt positief vervolg

CZAV, Limagrain en HAK zijn als partners van de Bean Deal vorig jaar een project gestart om de verkoop van duurzame, lokaal geteelde bonen te stimuleren. De vraag naar plantaardige eiwitten neemt toe en bonen passen goed in een gezond en milieuvriendelijk dieet. De positieve resultaten van de proefvelden zorgen ervoor dat Nederlandse telers komend jaar naast de traditionele bruine bonen ook rode kidneybonen, zwarte bonen en witte bonen gaan telen. Daarbij houden de projectpartners van teelt tot consumptie rekening met een eerlijke keten.

Duurzame, lokale peulvruchten

Op dit moment is de teelt van bonen in Nederland nog relatief klein, maar het is wél een landbouwproduct met veel potentie. De duurzame teelt, productie en consumptie heeft een lage klimaatbelasting en draagt positief bij aan het milieu. Het project 'Toekomstbonen: aanjagen lokaal geteelde peulvruchten' past dan ook naadloos in de Nationale Eiwitstrategie. Op dit moment telen Nederlandse boeren vooral bruine bonen, andere bonensoorten worden veelal vanuit de rest van de wereld geïmporteerd. De projectpartners CZAV, Limagrain en HAK zetten zich in om te bewijzen dat we duurzame bonenteelt en -consumptie in Nederland kunnen uitbreiden. Hiervoor kijken zij naar rasontwikkeling, teelttechnieken en effectieve communicatiemethoden.

Wij willen bewijzen dat we duurzame bonenteelt en -consumptie in Nederland kunnen uitbreiden.

Van ontwikkeling tot teelt en verkoop

Limagrain kijkt binnen het project naar de rasontwikkeling van de bruine boon. Door verschillende soorten te kruisen kunnen er op de lange termijn nieuwe, kansrijke rassen worden ontwikkeld. CZAV optimaliseert de duurzame teelttechnieken van de bonen. Verschillende proefvelden lieten het afgelopen jaar zien dat ook rode bonen, witte bonen, zwarte bonen en diverse andere bonensoorten zich goed kunnen ontwikkelen in Nederlands klimaat. Komend jaar gaan Nederlandse telers naast de traditionele bruine boon ook meer rode kidneybonen, zwarte bonen en witte bonen telen. Vervolgens draagt HAK zorg voor de verwerking van de bonen in producten en voor de marketingcommunicatie. ■

Het project 'Toekomstbonen' vindt plaats met steun uit het 'Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.'

CZAV investeert in jonge ondernemers

Interview

In 2021 startte de opleiding 'Ondernemen in de akkerbouw in 2030' voor het eerst. Ook afgelopen jaar investeerde CZAV in jonge ondernemers door met HAS Hogeschool en partners Rabobank en Van Oers deze opleiding opnieuw aan te bieden.

Hoe gaan jonge ondernemers om met de uitdagingen op het bedrijf? En hoe zetten zij stappen zetten in de bedrijfsvoering? De opleiding bood de mogelijkheid om de bedrijfsvoering naar een hoger plan te tillen en van elkaar te leren. We vroegen deelnemers Johan Dieleman (35) en Nick Israel (30) naar hun ervaring.

Wat vond je van de opleiding?

Johan: "De opleiding was erg leerzaam. Iedere week kwamen er andere sprekers en het was leuk om ervaringen te delen en verhalen van deelnemers uit andere regio's van het land te horen. Ik heb best wel wat geleerd, omdat de opleiding heel breed werd ingezet."

Nick: "Het was vooral fijn om deelnemers te ontmoeten die in dezelfde fase zitten als ik. Allemaal jonge ondernemers die er ook voor hebben gekozen om de boerderij over te nemen, die op zoek zijn naar handvaten voor het ondernemerschap. We staan allemaal voor dezelfde uitdagingen, maar

toch ook weer niet. En ik vond het goed om daarvan te leren en er met elkaar over te praten."

Welke module vond je het meest interessant?

Johan: "Ik vond het vooral interessant om de praktijkervaringen van iedereen te horen. Ook de module over financieel management sprak me aan, omdat je dan een ander beeld krijgt van de zaken waar je op moet letten."

Nick: "De les over regeneratieve landbouw vond ik erg interessant. Dat stuitte bij mezelf eerst op weerstand, maar het zijn wel prikkelende lessen. Het doel is om je kritisch te laten nadenken over je bedrijfsvoering. Soms is een diepe grondbewerking niet nodig, maar ben je wel gewend dit altijd zo te doen. Door deze les ben ik me wel meer gaan verdiepen in bijvoorbeeld niet-kerende grondbewerking. Ik houd mijn ogen en oren open."

Tijdens de opleiding werd je bijgestaan door een persoonlijke coach. Hoe zag jullie coachingstraject eruit?

Johan: "De coach was er om te helpen bij een uitdaging op het bedrijf, dat kon voor zowel de economische als praktische kant zijn. Ik werk nu aan een bedrijfsplan voor de overname van de pacht. Ik

vind het coachingstraject een goede aanvulling op de cursus, omdat je iets concreet uitwerkt waar je anders niet altijd aan toekomt. Dat beetje hulp van een coach is fijn, want die persoon kan je sturen door voorbeelden uit de praktijk te geven.”

Nick: “Er is een ding waar ik met mijn coach aan werk. Ik wil wetenschappelijker bezig zijn als het gaat om de teelt, bodem, bemesting, etc. Daarmee bedoel ik meer datagedreven en minder vanuit gevoel en observatie. Ik denk dat het goed is om op de boerderij meer op basis van data te gaan werken en daar voordeel uit te halen. Datastromen worden steeds belangrijker in de bedrijfsvoering. Het zorgt ervoor dat ik de teelt en bodemgezondheid verder kan optimaliseren.”

Het magazine staat in het teken van ‘Teelt in transitie’. Wat heb je daarover geleerd tijdens de opleiding?

Johan: “Dat we nu als sector een andere richting opgaan en dat we hard op zoek moeten naar alternatieven om de kwaliteit van de opbrengsten te kunnen waarborgen. Dat doen wij op het bedrijf door te kijken naar eiwithoudende gewassen die stikstof binden.”

Nick: “Wees vooral kritisch op de dingen die je al decennialang doet. Je moet niet altijd terugvallen in oude gewoonten, want de sector is nu eenmaal in transitie. Dus kijk naar grondbewerking en chemie en hoe je dat toepast. Ik denk dat het ICM-concept van CZAV daar mooi bij past.” ■

Johan Dieleman uit Kamperland heeft een akkerbouwbedrijf met zijn ouders. Het bedrijf telt 90 hectare. Ploegloos boeren doen ze al zo'n twintig jaar lang.

Nick Israel nam vorig jaar het akkerbouwbedrijf in Kortgene van zijn ouders over. Op 135 hectare worden de traditionele akkerbouwgewassen geteeld

Biodiversiteit in de boomgaard

De komende jaren zal de focus steeds meer komen te liggen op het sparen of uitzetten van nuttigen in de boomgaard. Nuttigen spelen een belangrijke rol in het beheersing van natuurlijke vijanden. Daarom is het van belang de boomgaard zo aantrekkelijk mogelijk te maken om nuttigen te lokken.

Bodem is de basis

De bodem is niet alleen het uitgangspunt voor een gezonde teelt, maar ook voor biodiversiteit. Denk aan goede waterdoorlaatbaarheid en evenwicht in de bodem. Daarbij zijn de verhoudingen van de verschillende elementen in de bodem, waaronder calcium, kalium en magnesium cruciaal. Voor oorwormen is de nestgelegenheid erg belangrijk. Zodra we een natte winter hebben, resulteert dit direct in een vermindering van de populatie.

Nuttige insecten

In plantbomen leidt het uitzetten van roofmijten (typhlodromus pyri) tot natuurlijke vijanden tegen de fruitspint. Wanneer bomen geplant worden, is er nog geen natuurlijk evenwicht. Door het uitzetten van roofmijten worden natuurlijke evenwichten in de boomgaard bevorderd. Dit kan eventueel ook door scheuten te knippen uit een oud perceel waar veel roofmijten aanwezig zijn.

“Wist je dat er meer leven onder de grond is, dan boven de grond? Zorg goed voor ze!”

Manuel - Fruitteeltspecialist

Plaaginsecten

Oorwormen of huidvleugeligen zijn een orde van gevleugelde insecten. Er zijn ongeveer 1.800 soorten oorwormen beschreven; in vergelijking met andere insecten vormen de oorwormen een relatief kleine groep. Ze consumeren diverse plaaginsecten zoals spint, perenbladvlo, luizen en pissebedden. Oorwormen zijn welkome helpers in het beheersen van diverse insecten. Ook hiervoor geldt dat het uitzetten uit een oud perceel heel goed mogelijk is. Wel moet er voldoende nestgelegenheid zijn. Dit kan in een nat perceel voorzien worden door organisch materiaal toe te dienen (bijvoorbeeld storrijke geitenmest). ■

Oorwormen zijn welkome helpers in het beheersen van diverse plaaginsecten zoals spint, perenbladvlo, luizen en pissebedden.

ICM

Om biodiversiteit in de boomgaard te stimuleren, adviseert CZAV te werken volgens Integrated Crop Management (ICM). Hierbij wordt gewasbescherming op een verantwoorde manier ingezet, met als doel een gezonde teelt. Voorbeelden hiervan zijn weinig maaien, gevarieerde windsingels die aantrekkelijk zijn voor insecten en inzaaien van bloemenmengsels die nuttigen aantrekken. Daarnaast is het belangrijk om deze nuttigen in het perceel te houden door voldoende voedsel aan te bieden.

De week van...

APRIL 2023

Bart van den Dries

Bart van den Dries (35) is sinds 2008 werkzaam bij CZAV als adviseur in de akkerbouw. Zijn werkgebied ligt in West-Zeeuws-Vlaanderen. Naast het adviseren van telers, zit Bart samen met zijn vader

in een maatschap, waar ze voornamelijk tarwe en graszaad telen. Verder is Bart een fervent fietser, zowel graven als wielrennen.

Maandag

Om acht uur starten we op met alle collega's op de Axelse Sassing. Daar worden we door Taco bijgepraat over hun bedrijf en de teelt van de conservenerwten. Dit seizoen hebben we 35 hectare erwten ondergebracht en bespreken we gezamenlijk de teelt en zaken waar we op moeten letten gedurende het zaaien en oogsten. Na afloop beantwoord ik nog een aantal telefoontjes en werk ik mijn e-mails bij. 's Middags maak ik de laatste gewasbeschermingsplannen voor mijn telers.

Dinsdag

In de ochtend sluit ik aan bij de studieclub tarwe die is voortgevloeid uit de YEN-competitie. Ik stop bij onze rassendemo tarwe in Groede, waar 13 verschillende rassen liggen. We lopen de rassen even langs en staan kort stil bij de eigenschappen. Momenteel staat de tarwe er keurig bij en nemen we geen septoria of gele roest waar. Na de middag bezoek ik diverse percelen vroeg gezaaide Chevignon. Deze zouden voor het eerst afgeremd kunnen worden als de week erop droger weer wordt voorspeld.

Woensdag

's Ochtends wordt er een partij Agria gelost in Schoondijke. Wij proberen er altijd bij te zijn tijdens het lossen om te kijken of de partij voldoet aan de NAK-normen. Samen met de teler stellen we vast dat er rhizoctonia in de partij zit. Na controle van de NAK-keurmeester blijkt het netjes binnen de normen te zijn, en wordt er gelost. Vervolgens rijd ik naar Cadzand. Daar heb ik afgesproken met een aantal telers om bemestings- en gewasbeschermingsplannen op te stellen. De grote lijnen staan vast, thuis werk ik dit nog verder uit. Aansluitend bezoek ik een paar tarwepercelen waar de onkruidbeheersing de nodige aandacht vraagt. Hopelijk wordt het de aankomende weken droger weer.

Donderdag

We starten deze donderdag weer op de Axelse Sassing. Om de twee weken hebben we regiovergadering. We worden door Pol, onze verkoopleider, bijgepraat over de ontwikkelingen

in de graan- en kunstmestmarkt. Tevens komt de beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen aan bod. Ook bespreken we de actualiteiten in het veld en wat er de komende 14 dagen moet gebeuren. In de namiddag bezoek ik percelen winterveldbonen om de gewasstand te checken en hoe de bodemmiddelen gewerkt hebben afgelopen najaar. Aansluitend informeer ik de telers en deel mijn advies. Na de werkdag spring ik nog een uurtje of twee op de racefiets.

Vrijdag

Ik begin mijn dag met het beoordelen van een vracht pootgoed om te zien of deze voldoet aan de normen, zoals deze week al eerder besproken. Aansluitend heb ik afgesproken met een teler om te kijken hoe we zijn bouwplan het best inrichten, rekening houdende met het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). In de namiddag heb ik een vervolgspraak om te zien welk mengsel het best past bij die teler voor zijn bufferstroken. ■

Forse veranderingen, ook voor jou

Bij CZAV wordt door een groot projectteam gewerkt aan een nieuw ERP-systeem, oftewel Enterprise Resource Planning. Dit nieuwe systeem van Microsoft Dynamics is de opvolger van het huidige computersysteem, genaamd IBM AS400. Met Microsoft Dynamics bouwen we een omgeving waarin CZAV-collega's in een geïntegreerd systeem met elkaar samenwerken om jou, als klant, een nog betere service te kunnen leveren, ook in de toekomst. Het technische gedeelte is bijna geheel opgeleverd en de projectteamleden hebben net twee belangrijke testmaanden achter de rug.

Dynamics 365

Tijdspad

We sturen op een livegang in november van dit jaar. Nu gaan de teamleden aan de slag om de andere CZAV-medewerkers op te leiden. Daarnaast wordt het netwerk, ook op de vestigingen, getest en wordt

de nieuwe apparatuur zoals scanners, printers en weegbruggen gereedgemaakt. De livegang wordt in detail voorbereid, zodat we in november beschikken over voldoende data uit het oude systeem aangevuld met nieuwe instellingen die we vanaf de livegang gaan gebruiken. Om dat goed te laten verlopen, kan het zijn dat we een aantal dagen met aangepaste service moeten werken en mogelijk een aantal afwikkelingen eerder afronden dan gebruikelijk.

Mijn CZAV

Na het projectuitstel van afgelopen najaar ontstond er ruimte om een geheel nieuw klantenportaal te maken die de huidige, wat verouderde CZAV-app en het Mijn CZAV klantenportaal, gaat vervangen. Met deze nieuwe oplossing kunnen we jou als klant nog beter bedienen en van informatie voorzien. Dat betekent wel dat bijvoorbeeld inloggegevens zullen wijzigen. Later krijg je hierover gedetailleerd bericht. Bij aanvang zullen de mogelijkheden van het portaal nog beperkt zijn tot de bestaande belangrijke mogelijkheden, maar na enkele maanden zullen deze geleidelijk worden uitgebreid.

Organisatieverandering

Het vervangen van de IBM AS400 is geen doel op zich, maar hoort bij de strategie die CZAV een aantal jaren geleden heeft bijgesteld. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat we de organisatie aanpassen. CZAV zal meer procesgericht gaan werken. Voor jou heeft dat een groot voordeel: er komt een verkoopbinnendienst die de buitendienst gaat ondersteunen en die voor jou een aanspreekpunt wordt voor vragen over orders, maar ook voor andere onderwerpen. Zo heb je, naast de buitendienst, op kantoor straks één aanspreekpunt. Ook zullen we waar mogelijk én voor jou wenselijk steeds meer informatie digitaal gaan uitwisselen, het nieuwe systeem biedt hiervoor meer mogelijkheden. ■

“We krijgen een geavanceerd systeem dat klaar is voor de toekomst. We hebben er met man en macht aan gewerkt om de overgang straks zo soepel mogelijk te laten verlopen. Er zijn duizenden tests gedaan en de collega’s worden goed opgeleid. Er is in het projectteam alle vertrouwen dat we vanaf november onze leden en klanten nog beter kunnen bedienen.”

Wydo van der Lee - Projectleider

Groenbemesters

Wat is het belang?

Groenbemesters worden om verscheidene redenen gezaaid, bijvoorbeeld voor de vergroeningsregeling. Afgelopen jaren werd vanuit het Gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) bij de betalingsrechten een vergroeningspremie uitbetaald als eraan de vergroeningseisen werd voldaan. Dit kon op verschillende manieren, maar werd veelal ingevuld door het gebruik van groenbemesters. Binnen het nieuwe GLB komt dit te vervallen. Het is nog wel mogelijk om groenbemesters bij verschillende maatregelen mee te laten tellen voor punten en waarde binnen de eco-regeling, mits er ook aan de voorwaarden wordt voldaan.

Specifieke kenmerken

Het GLB is natuurlijk niet de enige reden voor het zaaien van groenbemesters. Landbouwkundig gezien voegen groenbemesters veel toe aan een gezonde en vitale bodem. Ondanks de verandering van het GLB zullen de groenbemesters nog steeds veel worden gezaaid. Iedere groenbemester heeft zijn eigen specifieke kenmerken zoals het wortelgestel. Facelia is bijvoorbeeld een groenbemester die voornamelijk oppervlakkig wortelt, maar juist wel heel intensief. Deze wortels vormen poriën, waardoor de bovenlaag goed kan verkruiden.

De aanwezigheid van een intensief wortelgestel laat zien dat er facelia in het mengsel zit.

Bodemstructuur verbeteren

Een groenbemester die meer de diepte ingaat en wat minder in de toplaag wortelt, is een bladrammenas. Deze groenbemester is geschikt om structuur in diepere lagen te verbeteren in combinatie met een diepe grondbewerking. Dankzij de snelle ontwikkeling en goede bodembedekking wordt onkruid prima onderdrukt. Het gewas verdraagt de eerste nachtvorsten goed, waardoor het vrij lang doorgroeit.

Bladrammenas heeft een echte penwortel, daardoor verbetert het de structuur in diepere lagen.

Vlinderbloemigen

Naast de gangbare groenbemesters zijn er vlinderbloemige groenbemesters. Denk hierbij aan witte klover, rode klover, Perzische en Alexandrijnse klover, voeder- en winterwikke en inkarnaatklover. Als de groeiomstandigheden goed zijn en de groenbemesters op tijd gezaaid zijn, kunnen ze zo'n 40 tot 60 kg stikstof binden.

Wanneer er geen problemen zijn met aaltjes of andere grondgebonden ziektes, is het mogelijk om een mengsel te kiezen van groenbemesters. Dan zijn er bij elke component ook voordelen: verschillende bewortelingsdiepten, bewortelingsintensiteit, slagingskans en aantrekking van divers bodemleven.

Positieve ervaringen

In combinatie met NKG heeft een mengsel dan ook de voorkeur, maar wel met de juiste componenten erin. De laatste jaren zijn er positieve ervaringen opgedaan met onder andere een mengsel van facelia, klavers en olievlas (Viterra Raps). Dit mengsel is ook zeer geschikt voor een fijnzadig gewas, dat vaak meer uitdaging met zich meebrengt. Mede omdat het geen hele grote bovengrondse massa wordt. ■

Na een goede uitwintering en voorjaarsbewerking kunnen er in deze groenbemester suikerbieten worden gezaaid.

“Een groenbemester wel of niet de winter groen door laten komen, wordt bepaald door de mate van winterhardheid, maar ook door het moment van zaaien.”

Frans - Bodemadviseur

Eco-activiteiten

Groenbedekking

Hierbij zaai je een vanggewas of groenbemester die je laat staan van het vorige jaar. Het perceel moet vervolgens van 1 januari tot 1 maart voor minimaal 80% zichtbaar zijn bedekt en mag niet worden doodgespoten. Deze maatregel zal meer passen in combinatie met voorjaarsploegen of niet-kerende grondbewerking.

Onderzaai

Bij de teelt van het hoofdgewas kan een vanggewas worden ingezaaid. Denk hierbij aan grasonderzaai in tarwe of vlas. Doordat het vanggewas al eerder in de hoofdteelt gezaaid is, kan het zich al ontwikkelen. Direct na de oogst van de hoofdteelt is het perceel zichtbaar bedekt met het vanggewas. Het vanggewas moet dan minimaal tot 1 december staan.

Groene braak

Groene braak is een maatregel binnen het GLB, die een hoge waarde kan opleveren. Het kan ingezet worden op bouwland, vervolgens is het perceel voor minimaal 80% zichtbaar bedekt van 31 mei tot en met 31 augustus. Dit zal dus veelal in de plaats komen van een hoofdteelt, mag daarnaast niet worden beweide of geoogst.

Ruwvoerteelt in transitie

Gras van goede kwaliteit is de basis voor het rantsoen op veel (melk) veebedrijven. De graskwaliteit en -opbrengst kunnen een behoorlijke impact hebben op het rantsoen en indirect op de bedrijfsresultaten. Derogatie bouwt af, waardoor het aandeel grasland op termijn zou kunnen dalen. Anderzijds worden veehouders door de eco-regeling uit het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) gestimuleerd in het behoud van blijvend grasland en de inzaai van klavers en kruiden.

Grasklaver

Het gebruik van klaver in een grasperceel levert meer eiwit op. Klavers binden, in samenwerking met rhizobium-bacteriën, stikstof uit de lucht. Door deze stikstofnalevering is een grasklaverperceel een stuk minder gevoelig voor kroonroest in het najaar. Witte klaver bindt tot 150 kg stikstof per hectare. Rode klaver bindt tot 350 kg per hectare.

Kruiden

Naast klaver is er een toenemende belangstelling voor kruiden in grasland. Kruidenrijk grasland draagt bij aan het verbeteren van zowel onder- als bovengrondse biodiversiteit. De diepwortelende kruiden en vlinderbloemigen in kruidenrijk grasland zorgen voor mineraalrijker ruwvoer, dat bijdraagt aan een goede koegezondheid. Bijkomend voordeel van de diepe beworteling is productie zekerheid tijdens de zomermaanden en in perioden van droogte. De hoogte van het mineralengehalte van kruiden hangt af van een aantal factoren. Allereerst soort kruid: in vergelijking met gras en klaver heeft cichorei een duidelijk

hoger gehalte natrium, zink, koper, selenium en zwavel. De grondsoort heeft ook invloed: over het algemeen hebben kruiden op klei een lager mineralengehalte dan op zandgrond. Daarnaast is het groeistadium van invloed: door het verschil in mineralen tussen blad en stengel.

Stikstofbindende en eiwitrijke voedergewassen

Afgelopen jaar zagen we de vraag naar stikstofbindende gewassen flink toenemen. In eerste instantie door de hoge prijzen van stikstofmeststoffen en eiwitrijke krachtvoerders, gevolgd door het nieuwe GLB. De mogelijkheden zijn divers: luzerne, veldbonen, klavers als monocultuur, maar ook als mengsel van deze stikstofbindende gewassen of in mengteelt met graan. Luzerne heeft bewezen ook in droge jaren goede opbrengsten te leveren, waar het gras stilstond, groeide de luzerne door. Luzerne heeft een diepe penwortel met zijwortels. Dit zorgt ervoor dat het gewas ook tijdens langere perioden van droogte nog steeds water uit diepere bodemlagen kan halen. Hierdoor vergroot luzerne de opbrengstzekerheid van de ruwvoerproductie. Luzerne kan gezaaid worden van half maart tot half september. Het beste tijdstip voor inzaai is augustus tot half september. Voorjaarszaai is enkel geschikt voor schone percelen. De hoge onkruiddruk beperkt de kans van slagen. Ook een combinatie met bijvoorbeeld inkarnaatklaver kan dan uitkomst bieden. Dit is een eenjarige klaver met een vlotte beginontwikkeling. ■

Rode klaver bindt tot 350 kg stikstof per hectare, dat is 200 kg per hectare meer dan witte klaver. >>>

Klaver is goed door te zaaien in een bestaande zode. Dit kan bij voldoende vocht en warmte. Dit is het resultaat van witte klaver een week na doorzaaien in een bestaande zode.

Weerbare uien telen

met biostimulanten

De uienteelt heeft altijd al behoorlijk wat vakmanschap vraagt. Een geslaagde teelt is van diverse factoren afhankelijk. Dit is de reden dat van oudsher veel onderzoek wordt gedaan. Bij CZAV leggen we standaard meerdere proeven aan in dit gewas. In de bemestingsproef wordt de meerwaarde van nieuwe producten getest. Onderzoek naar de invloed van (blad)meststoffen en biostimulanten op de opbrengst en kwaliteit van uien, is iets wat we al vele jaren onderzoeken. De laatste jaren zien we door het veranderende beleid met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen steeds meer partijen met producten in het segment 'biostimulanten' op de markt komen.

Marktgroei

Naar verwachting zal de markt van biostimulanten de komende jaren nog flink gaan groeien door het wegvallen van gewasbeschermingsmiddelen. Deze ontwikkelingen sterken ons in het feit dat we zes jaar geleden al de keuze hebben gemaakt om te starten met een eigen biostimulanten label: CropActiv. Onder deze lijn brengen we producten op de markt die we in onze proeven hebben onderzocht. Hierdoor weten we zeker dat de producten van meerwaarde zijn voor de uienteler.

Stressvolle omstandigheden

Het aantal gewasbeschermingsmiddelen dat de teler in de toekomst in kan zetten tegen schadelijke insecten en schimmels wordt beperkter. Dit maakt het moeilijker voor de teler om een gewas te telen dat optimaal presteert op het gebied van opbrengst en kwaliteit. Plantvitaliteit zal in de nabije toekomst centraal komen te staan; proactief handelen in plaats van corrigeren wordt essentieel. Biostimulanten dragen bij aan de vitaliteit en weerbaarheid van de uien in stressvolle omstandigheden. Met name droogte, nattigheid, kou en hitte zijn factoren die stress veroorzaken, en de ui daarmee vatbaarder maken voor ziekteverwekkers en insectenschade. Tijdens deze momenten kunnen biostimulanten ervoor zorgen dat het gewas minder stress ervaart en langer door blijft groeien.

In de proef liggen verschillende producten die we volgen in dit meerjarig onderzoek. Het doel is om aan te tonen wat de werking en meeropbrengst is van de producten, maar ook hoe we deze praktisch in kunnen zetten in het spuitschema. Twee producten waar we al flink ervaring mee hebben opgedaan, lichten we uit.

CropActiv SilicaPro

CropActiv SilicaPro is een biostimulant op basis van het element silicium. Het element silicium heeft voor het gewas geen bemestende waarde, in tegenstelling tot andere elementen. Het heeft echter wel een effect op de stevigheid van de cellen van het gewas. Door de sterkere cellen is de plant steviger en bestand tegen (a)biotische stress. Silicium is voor de plant niet tot nauwelijks opneembaar uit de bodem, daarom is toepassing via een bladbespuiting noodzakelijk. Met name in glastuinbouw en vaste plantenteelt is er al ervaring met het inzetten van silicium. In onze proef proberen wij deze kennis om te zetten voor de uienteelt. Door CropActiv SilicaPro gecombineerd met de fungicidebespuitingen in te zetten, houden we het schema praktisch.

CropActiv StressImmune

CropActiv StressImmune onderzoeken we al zo'n zes jaar in onze proeven. De resultaten van de afgelopen jaren tonen aan dat dit product op basis van zeewierextract, gemiddeld gezien, een rendabele meeropbrengst geeft. Het product, dat wordt gewonnen uit het bruinwier *ascophyllum nodosum*, bevat hoge gehalten aan complexe suikers, antioxidanten, sporenelementen en osmoregulators. De eerste drie geven de plant met name een boost in de groei. De laatste regelt de vochthuishouding en hittebestendigheid van de plant.

Praktijkrijp

Uien hebben over het algemeen een matig wortelgestel en vaak onvoldoende loof om de

bodem volledig te bedekken. Hierdoor is het gewas vatbaar voor hitte- en droogtestress. Wanneer CropActiv StressImmune preventief wordt ingezet voor het moment van stress, wordt de natuurlijke afweer van de plant al vast aangeschakeld, waardoor de ui de stress beter kan doorstaan. Doordat er vele momenten van stress op kunnen treden in het groeiseizoen, is het echter moeilijk om het beste moment van toepassing exact aan te duiden. Daarom passen we ook voor dit product in de proef een preventief doorspuitschema toe met wekelijkse intervallen. Resultaten van de afgelopen jaren met deze strategie lijken veelbelovend en zijn langzamerhand praktijkrijp. ■

“Plantvitaliteit zal in de nabije toekomst centraal komen te staan, proactief handelen in plaats van corrigeren wordt essentieel.”

Rinse - Adviseur Akkerbouw

De biostimulant CropActiv SilicaPro, op basis van het element silicium, heeft een brede preventieve werking tegen abiotische stress.

CropActiv StressImmune bevat actieve stoffen die na toepassing de plant een versterkte afweer geven of de groei ondersteunen in een natuurlijke stressperiode.

Alles over het lidmaatschap

Van en voor boeren. Dat is ons credo. Als coöperatie zetten wij ons elke dag in voor onze leden op allerlei verschillende manieren. Als coöperatie streven we niet naar winst maken, in plaats daarvan stellen we leden centraal. Zo profiteer je als CZAV-lid van de grootste voordelen, omdat het uitgangspunt van de organisatie rendementsverhoging voor haar leden is. Het ledenvoordeel is direct zichtbaar in de vorm van winstuitkeringen en ledenkortingen op gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, zaaigranen, gasolie, veevoeders en droogkosten.

Van nakorting naar ledenuitkering

Vanaf dit boekjaar is de nakorting veranderd in de ledenuitkering. In het nieuwe systeem zal het totale resultaat van CZAV meetellen, dus niet alleen de 'boergerelateerde' activiteiten. In die zin wordt de uitkering verbreed. De omvang van de uitkering hangt af van het behaalde resultaat en wat vrij beschikbaar is gezien solvabiliteit, investeringen en risico's in de komende jaren. Zoals het woord het al aangeeft, gaat het om een uitkering voor leden van de coöperatie. Daarom ontvangen vanaf dit boekjaar alleen leden de ledenuitkering.

Wat betekent lidmaatschap voor jou?

Door lid te worden van CZAV sluit je je aan bij een sterk collectief en helpt dit jou nog verder te versterken. Als lid profiteer je direct mee van diverse ledenvoordelen zoals de ledenkorting. Daarnaast verwelkomen wij jou graag op onze jaarlijkse algemene ledenvergadering om actief betrokken te zijn bij de coöperatie.

Wat verwachten wij van onze leden?

Onze leden zijn onze basis. Om een gezonde relatie te houden met onze leden, verwachten wij van jou ook een bijdrage. Niet in de vorm van contributie, maar een actieve zakelijke betrokkenheid. Ook jouw mening en gedachten zijn altijd welkom, we doen het immers ook voor jou! Omdat iedere agrarische ondernemer anders is, vragen wij ook jouw begrip als we keuzes maken in het belang van het collectief.

Word lid!

Lid worden van CZAV is heel eenvoudig en gratis. Ga naar de website om een aanvraag in te dienen. Vervolgens zal de aanvraag worden behandeld in de eerstvolgende bestuursvergadering. Wanneer je aan de voorwaarden voldoet, zul je binnen één kalendermaand kunnen genieten van alle voordelen die horen bij het lidmaatschap. ■

Scan de QR-code of ga naar
www.czav.nl/lidmaatschap

Af en toe een grote stap maken

Interview

Huibert Janse (49) en Jan de Jager (47) runnen samen Landbouwbedrijf Westerland in Wolphaartsdijk. In 2014 werden hun akkerbouwbedrijven samengevoegd tot één bedrijf, dat tegenwoordig 325 hectare telt. Het is een gangbaar bedrijf waar akkerbouwgewassen als aardappelen, bieten, tarwe, graszaad, plantuien, suikermais, vlas en ook Ethiopisch mosterdzaad worden geteeld.

Van ploegen naar NKG

Janse en de Jager boeren sinds 2019 zonder ploeg. Huibert: "We zijn met niet-kerende grondbewerking (NKG) begonnen, omdat we zagen dat het stro niet goed verteerde na het ploegen. Zonder problemen in het voorjaar een zaaibed klaarmaken, na een vorstloze winter, was er niet bij. Daarom moesten we proberen het land anders klaar te maken. Bovendien kunnen we hier niet beregenen, dus we hebben te maken met capillaire opstijging uit de ondergrond. Dan is NKG toch in het voordeel."

Leerproces

Het overstappen van ploegen naar NKG vraagt tijd. Dat ondervinden ze ook op Landbouwbedrijf Westerland. Jan: "Het is een leerproces, want in het voorjaar moeten we er op tijd bij zijn. Niet te vroeg

en niet te laat. We zijn al een paar jaar verder, dus we hebben al ervaring kunnen opdoen, maar geen enkel jaar is hetzelfde. Ook de bodem moet er nog aan wennen."

3-4-5-regel

Nu ze gestopt zijn met ploegen, hakselen ze stro in de zomer en rijden ze drie keer met de cultivator over het land volgens de 3-4-5-regel. "Drie keer cultiveren, vier centimeter diep en om de vijf dagen. Dit alles om het bodemleven te activeren en het stro te verteren. Dan zaaien we een uitgebalanceerd groenbemestermengsel," aldus Huibert Janse.

"Het is een leerproces, want in het voorjaar moeten we er op tijd bij zijn. Niet te vroeg en niet te laat."

Mechanische onkruidbeheersing

Het succes van mechanische onkruidbeheersing is voor een groot deel afhankelijk van de

zaai-bedbereiding en de zaai-techniek. Daarvoor wordt de brede snijcultivator ingezet op Landbouwbedrijf Westerland. Huibert: “Cameragestuurd schoffelen doen we nog niet, maar dat zal er wel komen. Binnen tien jaar gaan we dat zien in de suikerbieten, en dat zie ik dan wel zitten.”

Stap voor stap

Op de vraag of er nog meer veranderingen aankomen, zijn de twee duidelijk. “Ik vind dat we al ver voorlopen door het toepassen van NKG. De meerwaarde blijft nog wel een beetje zoeken, maar bij ons zit de bodem wel vol leven. Stap voor stap moeten we een grote stap maken. NKG was een flinke stap, en daar staan we wel positief tegenover. Er zijn maar weinig NKG-boeren die teruggaan naar het ploegen, dus dat wil wel wat zeggen.”

“Stap voor stap moeten we een grote stap maken. NKG was een flinke stap, en daar staan we wel positief tegenover.”

FABulous Farmers

In project FABulous Farmers, dat inmiddels is gestopt, werkten Janse en de Jager aan een robuuster teeltsysteem. Jan: “De focus lag voornamelijk op het monitoren en benutten van natuurlijke vijanden, waardoor minder insecticide toegepast kan worden. Maaie Verdurmen,

Huibert Janse en Jan de Jager runnen sinds 2014 samen Landbouwbedrijf Westerland in Wolphaartsdijk.

adviseur bij CZAV, deed voor ons de tellingen. Insecticiden passen we nauwelijks meer toe in tarwe en aardappelen. Je moet niet alles klakkeloos kapotmaken.”

Natuurlijke vijanden

Ook werden akkerranden en bankerplants ingezaaid om de natuurlijke vijanden te stimuleren. “We hebben een paar akkerranden ingezaaid bij de uien om natuurlijke vijanden aan te trekken. Dat zijn we tegelijkertijd gaan doen, toen we met NKG begonnen,” volgens Janse.

Eiwitrijk gewas

De mannen hebben geen intensief bouwplan, maar willen in de nabije toekomst een eiwitgewas toevoegen aan hun bouwplan. “We hebben een redelijk extensief bouwplan, dus we kunnen makkelijk tarwe en graszaad zaaien. Maar we zullen in de toekomst waarschijnlijk luzerne of veldbonen gaan telen. Een stikstofbindend gewas, dat is tegenwoordig nodig voor de vergroeningsregeling,” zegt de Jager. ■

Kennisuitwisseling over de tarweteelt

Tien jaar lang haakte CZAV aan bij het Britse Yield Enhancement Network (YEN). YEN startte als project in Engeland om de tarweteelt te verbeteren; het streven naar 15 ton tarwe per hectare. Nu is de YEN-competitie overgegaan in de zuidwestelijke studieclub tarwe. De kennis die wordt opgedaan via de studieclub wordt door CZAV omgezet in adviezen, waar elke teler voordeel uit kan halen.

Zelf aan de slag

De deelnemers van de studieclub besloten het regionaal aan te pakken en praktische ervaring met elkaar te delen door onder andere percelen te bekijken en te bediscussiëren. Elke deelnemer kiest en voert naar eigen inzicht teeltmaatregelen uit op het eigen perceel, wat betreft rassenkeuze, zaaizaadhoeveelheid, onkruidbeheersing, bemesting, ziektebeheersing, bladvoeding, etc. Tijdens de gezamenlijke bijeenkomsten worden de voor- en nadelen op een rijtje gezet.

Proefvelden onder de loep

Daarnaast bekijkt de studieclub verschillende proef- en demovelden in de regio. Zo werd het tarweproefveld bezocht in Zeeuws-Vlaanderen. Peter de Broekert, adviseur akkerbouw bij CZAV, is nauw betrokken bij de studieclub tarwe. “Op het proefveld staan 13 verschillende rassen: de meest gezaaide rassen, maar ook nieuwe rassen waarvan verwacht wordt dat dit mogelijk rassen van de toekomst zijn. Van dit soort proefvelden liggen er vier in het werkgebied van CZAV en de resultaten hiervan worden jaarlijks als Rassenadvies gedeeld”.

Kansrijke meststoffen opvolgen

Peter: “Ook hebben we met de studieclub een bemestingsproef bezocht waar verschillende meststoffen met elkaar zijn vergeleken, onder andere kansrijke meststoffen voor de toekomst worden vergeleken met drijfmest en kunstmest. Verder volgen we ook de nieuwe producten BlueN en Vixeran, die in staat zijn om stikstof uit de lucht te binden.”

“Door het met elkaar volgen, uitproberen, bediscussiëren en resultaten bespreken, komen we stap voor stap een stukje verder.”

Peter - Adviseur Akkerbouw

Stap voor stap

Nedertarwe, het concept van CZAV en Koopmans, is duurzaam en volgens richtlijnen geteelde tarwe waar Nederlandse bloem en meel van wordt gemaakt voor het bereiden van brood. Dit concept kwam ook uitgebreid aan bod in de studieclub. Peter: “Door het met elkaar volgen, uitproberen, bediscussiëren en resultaten bespreken, komen we stap voor stap een stukje verder in het optimaliseren en maximaliseren van de teelt van tarwe. Dit is ook van belang, aangezien tarwe tot een rustgewas behoort in het nieuwe GLB, alsmede al jaren een spilfunctie heeft in het bouwplan.” ■

BEKIJKEN EN VERGELIJKEN

“Tijdens het groeiseizoen bekeken we op Proefboerderij Rusthoeve de verschillende strategieën en beoordeelden we ICM-concepten in de ziektebeheersing in de tarwe voor een aantal rassen. Dit deden we ook op WUR Open Teelten Proefboerderij Westmaas. Daar werden de diverse ziektebeheersingsstrategieën van verschillende gewasbeschermingsmiddelen en plantversterkers vergeleken,” aldus Peter.

Medewerker in beeld

Lydia de Jonge

Van stagiaire bij CZAV naar medewerker voorraadbeheer op de afdeling Planning & Logistiek. Lydia de Jonge (29) groeide op in Hoek op de boerderij van haar ouders en woont inmiddels samen met haar vriend in Zaamslag. Ook daar draagt ze haar steentje bij. Na het werk is ze te vinden bij de paarden. Samen met haar zus heeft ze vijf jonge sportpaarden die ze uitbrengen in de dressuur.

Eerste kennismaking

Lydia: "Mijn eerste kennismaking met CZAV was tijdens mijn meewerkstage. Ik heb een half jaar volledig mogen meedraaien. Dat was tijdens de coronaperiode, waardoor we op de afdeling gespreid werkten. Daardoor kwamen Thomas Meijer en ik alleen te zitten. Toen hebben we samen de kunstmestplanning georganiseerd. Dat beviel me heel goed en CZAV ook, want ik mocht blijven tijdens de zomervakantie. Na de zomervakantie begon ik aan mijn laatste jaar van de studie Logistiek & Engineering. Vanwege corona had ik weinig lessen, en hield ik meer vrije tijd over. Ik zit niet graag stil, dus ik ben voor twee dagen in de week blijven werken bij CZAV. Af en toe had ik een digitaal college, maar dat kon ik hier in een van de vergaderruimtes volgen."

Ideale combinatie

Na haar afstuderen volgde ze een traineeship bij een andere organisatie, maar kwam al snel tot de conclusie dat ze iets anders wilde. "Thuis heb ik er veel over gesproken en ik wist toen wel dat ik graag terug wilde. Dat had ik ook aangegeven bij CZAV. Uiteindelijk heb ik erg nagedacht over de combinatie werken bij CZAV en op de boerderij bij mijn vriend. Dat was voor mij het meest ideale plaatje. Vorig jaar werd ik benaderd door CZAV, omdat er een aantal vacatures openstonden. Toen ben ik in gesprek gegaan en één plus één is twee."

Afwisselend werk

Maandag, dinsdag en woensdag werkt Lydia bij CZAV en donderdag en vrijdag draait ze mee op het akkerbouwbedrijf van haar vriend: de Paviljoenhoeve. "De werkzaamheden op het bedrijf zijn heel afwisselend. Vorig jaar is er geïnvesteerd in een sorteerlijn. Het sorteren, verpakken en bezorgen behoort tot mijn taken. Daar gaan de meeste uren naartoe. Daarnaast onderhoud ik de socialemediakanalen en zijn we bezig met het opzetten van een website. Afgelopen jaar hebben we een nieuw logo gemaakt om een merk toe te voegen aan onze producten. In regio Zeeuws-Vlaanderen verkopen we aardappelen en uien op

diverse locaties. Daarin proberen we steeds meer te groeien."

Samenspel

Komend jaar is Lydia nog actief op de afdeling Planning & Logistiek, daarna zal er door de implementatie van het nieuwe ERP-systeem het een en ander veranderen. "Ik start mijn dag met het aannemen van orders. Zodra de weersomstandigheden goed zijn en de telers het land op kunnen, gaat de telefoon continu. Daarbij hoort het aannemen van bestellingen, het beantwoorden van vragen, het doorgeven van voorraden en prijzen. Ook het inplannen

van het kunstmesttransport maakt deel uit van mijn taken. Dan is het een kwestie van kijken hoe we de transporten zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren. Tussendoor krijg ik vragen over facturen of retouren. Mijn takenpakket is heel divers en wisselend, altijd met als doel de teler zo goed mogelijk te helpen. Het is een samenspel van allerlei dingen."

Zorgen voor oplossingen

Lydia legt uit wat haar werk zo leuk maakt: "Mensen verder helpen, dingen voor elkaar krijgen en zorgen voor oplossingen. Heel vaak is een teler bezig met de werkzaamheden en komt er dan achter dat er iets te kort is. Als we op dat moment een goede oplossing kunnen vinden door zo snel mogelijk te leveren, zodat de boer verder kan, ben ik ook blij. Doordat ik op de boerderij werk, kan ik heel goed begrijpen hoe hectisch of hoe onverwachts dingen kunnen opspelen. Bij CZAV proberen we zo flexibel mogelijk te zijn om de teler te helpen, en als ik iemand kan helpen, geeft dat een goed gevoel." ■

Bodemverbeteraars in de akkerbouw

Bodemverbeteraars zorgen voor een goede nutriëntenvoorziening en voldoende organische stof in de bodem. Hierdoor worden de wortelharen gestimuleerd en is er een verbeterde opname van nutriënten. In het algemeen hebben bodemverbeteraars een positief effect op de bodemgezondheid of andere bodemeigenschappen.

Meerwaarde bieden

HumiKick wordt ingezet als bodemverbeterend product. Deze bodemverbeteraar bevat humuszuren (12%) en fulvinezuren (3%). Het product verbetert de bodemomstandigheden, doordat het binding aangaat met voedingselementen. Het heeft niet alleen een verbetering van het waterbergend vermogen van de grond als resultaat, maar het geeft ook een boost aan de bodembacteriën en schimmels. HumiKick wordt met name geadviseerd bij percelen die in een mindere bodemconditie hebben. Het doel is om knol- en wortelvorming van de gewassen te verbeteren. Met name in aardappelen, uien en suikerbieten kan het product meerwaarde bieden. Op schrale en uitspoelingsgevoelige gronden is het product een goede toevoeging, omdat de geconcentreerde organische stof juist op die gronden zorgt voor een betere vasthouding van vocht en nutriënten.

Toepassing in het veld

HumiKick kan volvelds worden toegepast, voordat het gewas wordt gezaaid of geplant, of tijdens het planten in de rij. Het

meest gebruikelijk is om het product apart toe te passen zonder toevoegingen. Het is wel mogelijk om HumiKick in combinatie met vloeibare stikstof of fosfaat in te zetten. Ook rondom opkomst van het gewas kan het product worden ingezet om verslamping van de bodem tegen te gaan.

Bodembacteriën stimuleren

Optiroot is een bodemverbeteraar die bodembacteriën stimuleert. Dit resulteert in een versnelde beginontwikkeling van het gewas door een snelle ontkieming en betere wortelvorming. Het product bevat het humuszuren, fulvinezuren en micronutriënten. Het doel is om de plant minder stress te laten ervaren. Hierdoor wordt een betere opbrengst behaald. Met als gevolg dat het grotere wortelstelsel beter in staat is nutriënten op een juiste manier op te nemen en de opkomst van het gewas te versnellen.

De groei erin houden

Ook Optiroot kan volvelds voor de teelt worden toegepast. Bovendien kan dit product aan irrigatie of fertigatie worden toegevoegd. Met name in de teelt van fijnzadige gewassen als uien, biedt dit een meerwaarde om het gewas zo snel mogelijk aan de groei te krijgen. ■

“Zet HumiKick in met als
doel wortelvorming en
wortelopname te verbeteren.
Om de opnamecapaciteit te
verbeteren, snellere kieming
en beginontwikkeling te
behalen, kan Optiroot
worden ingezet.”

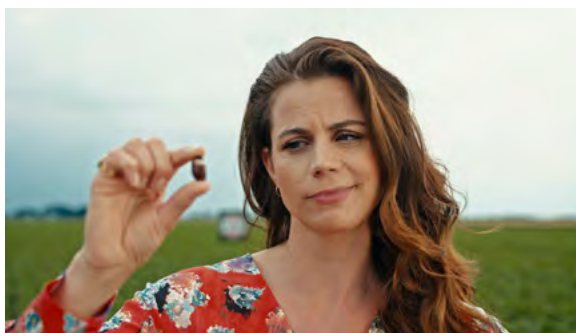

Simon- Bodemadviseur

CZAV IN HET KORT

Productie Nedertarwe schaaft op

Twee jaar geleden bundelden Koopmans en CZAV hun krachten in de vorm van een nieuw, duurzaam concept: Nedertarwe. Daar waar CZAV vorig jaar 2.000 ton tarwe aan Koopmans leverde voor Nedertarwe, leveren we dit jaar 4.500 ton en groeit dit komend jaar naar zo'n 15.000 ton tarwe. Daarmee schaaft CZAV op naar ruim 50 telers die dit jaar voor de 15.000 ton tarwe gaan zorgen.

Lokale peulvruchten in campagne HAK

HAK heeft een nieuwe campagne gelanceerd die consumenten bewuster moet maken van de duurzame voordelen van lokaal geteelde peulvruchten. In de nieuwe campagne met actrice Elise Schaap speelt de kidneyboon uit Zeeland de hoofdrol. HAK haalt al haar grote kidneybonen, die normaal in Noord-Amerika groeien, voortaan uit Nederland, met name uit Zeeland en Zuid-Holland bij de boeren van CZAV.

CZAV zet volgende stap in eiwittransitie

In maart bereikten CZAV en Casibears overeenstemming over de verkoop van een aandelenpakket van Casibears. Al meerdere jaren werken beide bedrijven met elkaar samen. Jurriaan Visser, manager granen, zaden en peulvruchten: "Casibears biedt onze leden toegang tot de Europese en zelfs wereldwijde markt- en teeltkennis van peulvruchten."

In de volgende editie meer
over dit strategisch
partnerschap

CZAV PUZZEL

kraak de code en maak kans op een draadloze koptelefoon!

Heb je de puzzel opgelost? Ga naar www.czav.nl/puzzel en vul jouw gegevens en de oplossing in. Je kunt de oplossing inzenden tot 26 juni 2023. In de volgende editie maken wij de winnaar bekend.

5				1		8		
	2			7			4	
8	7		5				1	2
	8		1			6		
3			2		9	4		1
3		1			6		9	
	1	5			5		2	8
	5			6			3	
		2	6					6

OPLOSSING:

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

De winnaar ontvangt persoonlijk bericht. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. De prijs is niet inwisselbaar voor geld of een ander artikel.

Fam. Stouten
won de Slowtide fleecedeken!

Oostelijke Kanaalweg 5 | 4424 NC Wemeldinge | Tel. +31 (0)113 62 90 00
Postbus 402 | 4460 AV Goes | www.czav.nl